

Protokol pro zápis kvalitativního dotázníku

Číslo

15

Datum:

Skupina divadla: DHNP

Vaše jméno: rozhovor dělala Míša Malčíková

Přepis Vendula Valentová

Demografické údaje o respondentovi

Věk: 50let

Pohlaví: muž

Studium: VŠ (VUT)

Povolání: poradce (finanční?)

Poznámky

Přepis rozhovoru

Já bych začala úplně od začátku, od těch základních věcí, takže váš věk, vzdělání apod.

Takže mě bylo letos v lednu padesát let, mám vysokoškolské vzdělání, vystudoval jsem VUT, techniku, takže jsem strojní inženýr.

Nějaké rodinné zázemí? Děti, manželka...

Mám rodinu, mám manželku a tři děti, ve věku 20, 22 a 26 let.

Pocházíte z Brna nebo někde z okolí?

Pocházím z Brna a cítím se být Brňákem jako poleno, kabrňákem by se dalo říct. Ale teď momentálně už pět let žiji patnáct nebo dvacet kilometrů za Brnem, v Hustěnicích, nicméně s Brnem pořád žiji.

Jak trávíte svůj volný čas? Zcela obecně...když máte nějakou volnou chvíli, tak jak ji strávíte?

Jak trávím volné chvíli...řekl bych, že mám velkou zálibu v kultuře, takže samozřejmě buď jdu do divadla, nebo čtu nějaký knížky, sleduju filmy, i když to čím dál míň, nebo poslouchám nějakou hudbu, rád chodím na procházky do přírody...vím, že je moderní sportovat, já sportuju jenom velmi málo a příležitostně.

Jak jste zmínil tu kulturu, zkusil byste to nějak hierarchizovat, čemu dáváte přednost, jestli je pro vás divadlo na prvním místě, nebo knihy...

Divadlo mě baví a možná bych ho dal na první místo, i když času v divadle netrávím nejvíc, protože to asi ani není možný. Takže co se týče času, tak nejvíc času trávím s knihami a na druhém místě by možná bylo to divadlo nebo poslech hudby.

A jak často chodíte do divadla?

No, myslím, těžko srovnávat, pokud vy se zabýváte studiem divadla, tak tam chodíte určitě častěji, ale když bych to tak nějak měl říct, tak je to určitě několikrát za měsíc. V průměru tak třikrát, čtyřikrát do měsíce jdu do divadla.

Do jakých divadel chodíte?

Abych řekl pravdu, nikdy jsem moc nechodil do takových těch...jak to nazvat, třeba jako je Janáčkovovo, nebo Mahenovo divadlo. Samozřejmě byl jsem tam, i se mi tam některý představení líbily, ale chodím tam poměrně málo a třeba opera nebo balet jsou mi hodně vzdálený. Naopak bych řekl, že se mi velice líbí právě divadla toho typu, jako je Divadlo na provázku nebo HaDivadlo, občas třeba chodím do Reduty...takže tento typ divadla.

Takže spíše ten činoherní repertoár...ale Mahenka ho má taky, zkusíte porovnat, čím vás míň láká ta Mahenka, na rozdíl od těch, řekněme, menších divadel?

Jestli bych to dokázal nějak formulovat nevím, ale řekl bych, že ty malý divadla mají možná blíž k nějakému experimentu, nebo...mám pocit, že je to víc umění, nebo umělecký, jestli mi rozumíte, blíž poezii, já mám strašně rád poezii.

Mohl byste nějak srovnat třeba i prostor těchto divadel? Například Mahenka je velká budova, s kukátkovým jevištěm, na rozdíl třeba od HaDivadla, Husy na provázku, kde nějakým způsobem s tím prostorem experimentují...Můžete nějak srovnat, jak se tam cítíte, nebo popsat tu atmosféru?

Řekl bych, že Mahenovo divadlo má taky svou atmosféru, slavnostní. Já jsem tam třeba promoval, když jsme měli promoci, tak jsme ji měli v Mahenově divadle, takže já ji mám třeba spojenou s takovou slavnostní událostí a připadá mně prostě, že jít do Mahenova divadla je trošku jako jít v Praze do Národního, je to taková slavnostní událost. Ale jít do DHNP, to je samozřejmě... vždycky když tam člověk jde na nějaký nový představení, tak nikdy neví, kde bude sedět, jestli se bude hrát v aréně, nebo kam si sedne atd. Prostě vždycky je to trošku risk, je to experiment a hlavně, co mě asi na tom láká, je mnohem bezprostřednější kontakt s tím hercem. Já si rád sedám do první nebo do druhé řady a stávám se součástí toho děje. Zatímco v tom Mahenově divadle a takovýchto divadlech vždycky je i mezi tou první řadou a jevištěm nějaký velký odstup a ten kontakt tam zdaleka není tak bezprostřední.

Zmínil jste, že když jdete do Mahenky, je to slavnostní událost. Když jdete do jiných divadel, necítíte to jako slavnostní událost? Nebo jak vnímáte takovou návštěvu divadla, i třeba té Husy?

No já jsem samozřejmě tím nechtěl říct, že když jdu do Husy, že to není slavnostní událost, ale už tou atmosférou...do Husy na provázku chodí lidé ve svetru, v riflích, do Mahenky sice taky občas, ale přeci jen se tam chodí více v obleku. A ta atmosféra je tam taková více slavnostní, zatímco v té Huse je taková jiná atmosféra. Tam je taková, takovej...já nevím, genius loci, nebo jak bych to nazval...něco tam visí ve vzduchu, je tam přítomný to umění, ta poezie, experiment....

Můžu se ještě zeptat, s kým chodíte do divadla?

Nejčastěji chodím asi s dcerou, s nejmladší dcerou, protože máme koupený oba předplatný, takže chodíme do té Husy na předplatný, tak to chodím nejčastěji. Někdy jdu sám, někdy s manželkou.

Vy jste zmínil to předplatné, míváte je už několikátým rokem, nebo...

Druhým rokem.

A měl jste před tím předplatné i v jiném divadle?

Ne, neměl.

Ještě když se vrátíme k té události, když jdete do divadla, jak to ten den ovlivní váš čas? Je to nějaký rituál u vás?

Abych řekl pravdu, já většinou se na to představení těším už několik dní dopředu, tak se na to tak duševně připravuju a třeba když jedu autem od zákazníka, od klienta, tedy vlastně z práce, tak se tak jakože těším a říkám si, co to bude a jak to bude, a těším se na ty herce, a potom většinou už těsně před tím představením je to spíš takovej spěch, protože mám problém s tím, abych přišel dostatečně včas a dobře si sedl.

A jak jste se dostal úplně poprvé do Husy, zkuste zavzpomínat?

No, já si pamatuju doby, který možná vy nepamatujete, a sice před rokem 89. A já si myslím, že Husa na provázku bylo vpravdě takový kultovní divadlo, a jít do DHNP mělo prostě takovej aspekt něčeho

trošku takovýho zakázanýho, možná malinko cosi protirežimního, sehnat ty lístky bylo velice obtížný, dokonce si myslím, že se v té době lístky do Divadla na provázku používali jako úplatek velice pěkný, takže ono to mělo trošičku možná jinou atmosféru, než dnes. A já teda tím, že ty lístky byly obtížně k sehnání a já jsem asi nevěděl kde a jak shánět, tak jsem se poprvé dostal do Husy, tehdy ještě do Divadla na provázku, tuším, že to bylo někdy v roce 1979, a tehdy tam bylo takzvané Dětské studio a to Dětské studio hrálo hru, která se jmenovala Bramborový den, a tu napsal náš třídní profesor, který se jmenoval František Brýstl. No a on nás tam všechny žáky pozval na tu premiéru, pořídil nám lístky, takže to byla moje první návštěva v DHNP. Pak bych řekl, že v těch 80. letech jsem měl to štěstí, že se mně podařilo občas ty lístky sehnat, takže jsem měl to štěstí, že jsem tam viděl téměř všechny hry, který hrál třeba Bolek Polívka, ať už s Pechou, nebo s Chantal, a to byl vždycky pro mě ohromnej zážitek.

A můžete ještě zabrousit dál do minulosti a vzpomenout si na váš úplně první kontakt s divadlem? Co vás do divadla přivedlo? Jestli třeba nějaké školní představení...Protože ono to je zvláštní, vůči vaší profesi, že se dostanete vůbec do divadla, zvláštní, že člověk vzdělaný na VUT se dostane takto k divadlu a opravdu ho má rád, podle vašich odpovědí.

Já jsem vždycky inklinoval k humanitním vědám a chtěl jsem je i studovat, ale nebylo mi prostě dopřáno, bral jsem to tehdy jako určitou nespravedlnost, protože jsem se nedostal na gymnázium, musel jsem sudovat strojní průmyslovku, pak jsem se zase nedostal na pajdák a studoval jsem to VUTčko, ale abych řekl pravdu, dneska, s odstupem času, to hodnotím jako věc pozitivní, že to bylo asi dobře, protože kombinace těch dvou věcí, určitý technický znalosti nebo vědomosti a vzdělání v kombinaci s možná nějakým nepatrným talentem na tady ty humanitní věci mi dávají možnost žít se tak, jak se žívím, to znamená jako poradce, protože to je hodně o komunikaci s lidmi, takže asi tak to je. A ten vztah k umění, k literatuře jsem si vypěstoval někdy kolem toho šestnáctýho, sedmnáctýho roku, do té doby mě zajímal spíš sport a moc jsem se tady těm věcem nevěnoval. Kdy jsem byl úplně poprvé v divadle, to nevím, máte pravdu, že to bylo docela možná se školou, někde v Radosti nebo na nějakým loutkovým divadle, ale to mi příliš v hlavě neutkvělo. Mě spíš utkvělo v hlavě, když moje maminka se rozhodla, že bych měl jít do divadla a s nějakou svojí kamarádkou se domluvily, že půjdou do Janáčkova divadla na Louskáčka, že ona vezme svého syna já půjdu taky, no a pro mě to byl velice nepříjemný zážitek, na to do dneška velice nerad vzpomínám, protože jsem byl navlečen do obleku, který mi byl velice nepříjemný a nemohl jsem uvěřit, když jsme přišli do toho divadla a já jsem se tam potkal s tím synem od té druhé maminky a on s nadšeným pohledem mně říká, „ahoj, tak už se těšíš na to divadlo?“, a já jsem to absolutně nechápal. Možná, že ten den v televizi byl nějaký hokej a já jsem byl hrozně našťvaný, že se nemůžu dívat na hokej a musím jít na toho Louskáčka...Možná tam někde se zrodil ten můj odpor právě k těmhle těm formám.

K Janáčkovu divadlu konkrétně...

...nemám nic proti Janáčkovu divadlu, ale zrovna operu a balet moc nechápu, no...

Jak jste zmiňoval, že přemýšlíte nad tím představením už před začátkem, než tam dojdete, informujete se nějak předem? I když nejdete na premiéru, jdete na nějakou reprízu, přečtete si třeba recenze, nebo projedete jim web, nebo seženete třeba program...

Určitě, protože kultura mě zajímá, tak sleduju, třeba v novinách, jedna z prvních věcí, co čtu, jsou kulturní rubriky, takže když na to daný představení jsou nějaký recenze, tak je vždycky přečtu. Ale čtu

recenze i na představení pražských divadel, na která je obtížné se dostat, ale ono nikdy není vyloučený, že sem přijedou hostovat, takže je dobrý vědět. Kromě toho poslouchám rádio, převážně teda stanici Vltava, kde tyto věci taky bývají, takže tam se dozvídám o všech možných premiérách a divadelních představeních a o recenzích.

A ovlivní to nějakým způsobem váš divácký zážitek?... Když to přečtete před tím, nebo potom?

No samozřejmě bylo by příliš neobjektivní tvrdit, že mě ta recenze nějak neovlivní, ona člověku nějakým způsobem do té hlavy vejde a nějak ho ovlivní, ale někdy se mně stává, že s tím recenzentem třeba nesouhlasím. Mě osobně se třeba strašně líbí představení Maestro a Markétka, kterým jsem doslova nadšen a už jsem ho viděl asi třikrát a budu-li mít štěstí, třeba se na něj ještě někdy přijdu podívat a vím, že když jsem četl recenze, tak byly takový, ne vyloženě negativní, ale nějaký výhrady se tam objevovaly. A na druhou stranu někdy v recenzích jsou chválený představení, který se mi až tak úplně nelíbí, no já nevím, možná je to jenom otázka vkusu.

Sledujete třeba dramaturgii v Huse? Jestli se ta sezona nějakým způsobem jmenuje? Teď určitě dostáváte na výběr v rámci toho předplatné nějaké tituly, těch abonmá je myslím několik verzí...

Jsou dvě a já mám obě. Ta jedna je vyloženě zaměřená na premiéry, to druhý, to nejsou sice premiéry, to je takový doplňkový a to máme letos poprvé. Já jsem dřív chodil do DHNP taky často, ale asi ne tak, jak poslední dobou. Abych řekl pravdu, tak se mně ty představení líbí čím dál tím víc. Takový můj čistě soukromý dojem je, že to zlaté období by byla ta sedmdesátá, možná osmdesátá léta, ta doba, kdy tam působili z dnešního pohledu hvězdy, jako Bolek Polívka nebo Miroslav Donutil, Iva Bittová a tady ti herci, kteří z toho divadla po roce 89 odešli, a myslím, že tehdy úroveň toho divadla šla dolů, logicky asi, změnil se i pohled na divadlo, spousta věcí se změnila, řekl bych, že Husa na provázku už nebyla takovým tím kultovním divadlem, něco zakázaného atd. Ale jak to sleduju, zvlášť v posledních letech, pod vedením pana Morávka, myslím si, že to divadlo šlo dost nahoru a pro mě osobně ho považuju za absolutní špičku v Brně, bezkonkurenční.

Když jdete z nějakého představení, jdete třeba s dcerou nebo manželkou někam sednout? Abyste probrali, co jste viděli? Určitě každý máte svůj názor, zkusíte to nějak konfrontovat spolu?

Určitě si o tom povídáme, většinou spěcháme domů, ale povídáme si o tom cestou v autě, a pak třeba doma si sedneme. Nebo i druhý den se k tomu vracíme, abychom měli nějaký odstup, takže o těch představeních rozhodně komunikujeme a různý repliky a šplechty si vzájemně připomínáme.

Zkusil byste nějako popsat, jak se DHNP profiluje? Co tam Vladimír Morávek dělá? Třeba jak si shání své diváky, jak se tam lidi dostanou? Klidně se zaměřte jen na ty diváky, koho vidíte kolem sebe...

To už jsou opravdu hodně těžký otázky...

...ne, to vůbec, zkuste to brát úplně jednoduše, vy jste to srovnával s tím Janáčkovým, jak tam jsou ty lidi v kvádru, tak v Huse je to jiný, že jo..."

Já si myslím, že Husa má svoje publikum, dost často se mně stává, že tam vidím stejný tváře, čili myslím si, že to je určitá skupina lidí, kteří tam pravidelně chodí, občas tam teda zabrousí někdo, když to tak řeknu, neznámý, ale... Mám třeba zkušenost, že když se domluvíme s manželkou, ona je učitelka, když třeba řeknu, „tam je takový výborný představení, já jsem ho viděl, měla bys tam jít se

školou, s kolegyněmi třeba“, oni měli nějaký peníze na kulturu, tak vím, že mně se třeba strašně líbila Rusalka, to představení, který začíná na nádvoří, a já jsem to taky viděl asi už dvakrát nebo třikrát a moc se mně to líbilo, a tak jsem říkal manželce, ať vezme kolegyně, že by se jim to mohlo líbit. Pak jsem se jí ptal druhý den, jestli se jim to líbilo a ona mně říkala, že některým ani moc ne, že říkaly, že příště na Provázek nechtějí jít, že tam cákala voda a bylo to pro ně moc takový naturální, takže z toho vyvozuju, že tento typ divadla není úplně pro každého. Asi má svoje specifický publikum. Takovým protipólem je Městské divadlo, kam teda svého času jsem taky zašel, ne nějak pravidelně, a pak jsem to postupně úplně vypustil a řekl bych, že to je divadlo, kam jít by bylo pro mě až za trest, to je prostě styl divadla, který se mně nelíbí a považuju ho za tvrdou komerci a myslím si, že to je zas jiný publikum, že pro publikum, který třeba chodí do Městského divadla na muzikály nebo operety, pro něj by bylo nepřijatelný, co se dělá v Huse na provázku a naopak. Jestli jsem trošku vyjádřil...ale jak si shání diváky, to nevím, myslím si, že v dnešní době docela těžko.

A sledujete jejich web, nebo výlepové plochy, televizi...

Určitě sleduju, když jsou nějaký články v novinách, které se týkají představení, tak si tu část novin někde odložím a když mám čas, tak si to vystřihávám, a potom si to třeba vložím do programu, protože sbírám divadelní programy a vždycky do toho, když je nějaký článek z novin nebo časopisu a já na něj narazím, tak si ho tam vložím. I tak různě brouzdám na internetu a hledám informace o kultuře, který jsem nezaznamenal v rozhlase nebo novinách. Takže to samozřejmě všechno sleduju, konfrontuju se svým pohledem, se svým názorem. Samozřejmě na web DHNP se dívám často a sleduju, dívám se na rubriku Husa dnes, co se stalo, vždycky tam vítám, že jsou tam fotky, akorát mě mrzí, že jsou malinký a že si je nemůžu stáhnout a zvětčit, zejména teď je tam naposledy taková pikantní fotka z představení To léto. No a dívám se, je tam třeba proklik na Meteor, což je skupina hudební, na jejichž koncerty po představeních jsem se vždycky hrozně těšil a pevně věřím a doufám a pořád sleduju, proto se taky tak dívám... (Míša: Teď zrovna tam nemají nic, no)...teď tam nemají nic, ale teď jsem zaznamenal, že má být nějaký silvestrovský, tak jak byl loni, nějaký program, tak doufám, že tam Meteor zase uslyším.

To byla další z otázek, jestli sledujete mimodivadelní akce a jestli se jich nějak účastníte? Jako koncerty Meteoru, různé diskusní pořady, dříve Noc kejklířů atp. Jestli jste se diskuze někdy zúčastnil, nebo vyšly i v takové brožurce, publikaci, tak jestli jste ji náhodou nečetl?

Tu brožurku mám a některý jsem četl, ne všechny a věděl jsem o tom, že to probíhalo, ale nevěděl jsem třeba, jestli bych se toho já mohl nějak zúčastnit, nebo se do toho zapojit, to asi, to nevím...(Míša: Určitě)...Myslíte, že jo? A jak, to mě poradte?

Zkusila bych vám poradit normálně kontakt na provázek, třeba vstupenky@provazek.cz. Ale myslím, že to je normálně otevřené všem. Účastnila jsem se pouze jedné, kde byl host Václav Havel a bylo tam opravdu plno. Ale myslím si, že je to normálně otevřené, že Provázek je ten typ divadla, který je otevřený svému publiku.

Samozřejmě sleduju všechny možný festivaly, pokud tam byly, třeba v létě atd., tak to jo...

Zkusíte popsat nějaký špatný zážitek, ať už to bylo špatné představení, nebo že to ve vás vyvolalo špatné pocity?

To je těžký o takových věcech hovořit, jo...

...nebo třeba naopak nejlepší, vy jste zmiňoval Maestro a Markétka, že se vám to zdá dobrý...

...ta Rusalka bledá, to bylo, nebo je, taky vynikající představení, to Maestro a Markétka, myslím si, že jsou zajímavě dělaná ta představení podle Čapkových knih, Hordubal a Trapná muka...a negativní...abych řekl pravdu, nechci úplně jmenovat nějaký představení, ale právě ta doba před příchodem pana Morávka, těch osm možná deset let zpátky, jako někdy, když jsem tam zašel, tak jsem odcházel z toho představení s pocitem, že to bylo zbytečně dlouhé, že to některý představení třeba trvalo přes tři hodiny a už to bylo moc, prostě bylo to příliš dlouhý. Dneska třeba, to Maestro a Markétka trvá možná taky tři hodiny a tam mi to nevadí, takže někdy v těch dobách dřívějších mě přišlo, že ty představení byly až moc natažený a že jsem se tam nudil a tlačila mě židlička a už to nebylo ono.

Můžu se zeptat, zmínil jste Hordubala, Trapná muka, sledujete, kdo to režíruje? Ten inscenační tým?

Tak Trapná muka dělal pan Mikulášek, což je velice ceněný asi režisér...

...viděl jste od něj ještě něco? Ať už na Provázku nebo jinde?

Korespondence W+V, myslím si, že dělal v Redutě. Což je taky zajímavý představení, ale nevím, jestli pro mě osobně, teď to zas bude znít špatně, ale to představení bylo hodně ceněný, nevím, jestli dokonce nezískalo nějakou cenu, a já ho považuju za velice přínosný, ale pro mě osobně četba té korespondence byla větším zážitkem.

A co režie Jana Mikuláška, je to váš šálek čaje?

No, je taková...já nevím, jak bych to řekl, je taková moderní, funkcionalistická☺ nebo...nemůžu říct přímo šálek mého čaje, ale jako líbí se mně. Mě se třeba, když už se bavím o tomto, se velice líbilo Shakespyré, to dělal...(Míša radí Jelínka), ano Jelínek, já jsem to měl na jazyku. A to se mně líbilo taky velice.

Sledujete tedy i věci, které dělal právě Jiří Kniha, Jiří Jelínek na sklepní scéně? Například 2+1 atp., ne jen ty velké inscenace, ale i tyto menší?

Jo, chodím i do té sklepní scény, nemůžu říct, že bych o těchto věcech zas až tak měl přehled, že bych to systematicky evidoval, takže vám teď nedokážu říct, kdo tam režíroval...podle Hrabala tam hraji teďka...Příliš hlučná samota, jo a to se mně třeba líbilo velice a vůbec nevím, kdo to režíroval.

Tohle už není Provázek, to je Divadlo U stolu...

...tak jsem vám utekl, to se omlouvám (Míša: ne, v pořádku, to je dobře, že víme, že chodíte i tam)...je to v té budově, ale je to jiný soubor, jiný divadlo...

Třeba jestli se můžu dotknout finanční stránky, jak vnímáte vstupné?

No to je samozřejmě těžká otázka, já si myslím, že 300Kč není málo peněz, ale na druhou stranu si myslím, že ta cena musí být nějakým způsobem úměrná. Já osobně jsem přestal třeba úplně chodit do kina, a to ze dvou důvodů. Jednak si myslím, že žádný film nestojí za 159Kč, abych dal za vstupenku, to už by muselo být opravdu něco výjimečného a výjimečný film si myslím, že v posledních letech v kině nebyl žádný, já o něm aspoň nevím, opravdu jako výjimečnej, kterej by za to stál, takže do kina teď jdu...já nevím, možná jsem už dva roky nebyl, možná že teď na něco půjdu,

ale strašně málo...Protože tam mně ta cena přijde už neúměrná, já si pamatuju doby, kdy vstupenka do divadla (myslel asi do kina?) stála tři koruny, možná pět, do Jadranu (?), nebo deset, já nevím, ale tam ten násobek mi přijde už neúměrný. Tam je potřeba hlídat, aby se ta cena vstupenky nedostala za nějakou mez, kdy by si ten člověk řekl, to už je neúměrný. Takže vždycky samozřejmě zvažuju velice, ale pravděpodobně bych se návštěv Husy nevzdal, tam by byla otázka, jestli by se dalo nějak levněji pořídit to abonmá, že by se dalo chodit takhle, že by to bylo levnější, nebo bych tam šel místo třikrát za měsíc třeba jenom dvakrát nebo jednou, co by mě zbývalo, ale já nedokážu tady ty ekonomický věci posoudit...víte, co mně vrtá hlavou? Že teď zrovna probíhá ta akce s tou peticí, to asi víte, a mě svým způsobem trošku vadí, teď doufám, já vám říkám dost upřímně spoustu věcí, že jsem vám tady řekl upřímně názory na Městské divadlo (Míša ho uklidňuje, že to opravdu nebude posílat nikam dál, je to jen pro studijní účely...), ale mě svým způsobem třeba mrzí, že takový divadlo, jako je Husa na provázku nedokáže být ekonomicky soběstačný. Že je svým způsobem závislé na nějakých penězích od města, což si myslím, že možná může malinko ovlivňovat jakousi tvůrčí svobodu. Já si myslím, že nejlepší umění vzniká, když vzniká úplně nezávisle, jestli mi rozumíte, já tady do těchto věcí nevidím, ale možná, že si to nechám od vás vysvětlit, až vypneme ten magnetofon, že mě poučíte. Já jsem třeba ohromnej fanda na Osvobozené divadlo, na Voskovce a Wericha, a mám doma všechny možný CD a desky a strašně rád to poslouchám a dívám se na jejich filmy, a to je pro mě takový jako božstvo a já nevím, jestli Osvobozené divadlo dostávalo nějaký dotace, nebo jestli bylo ekonomicky soběstačný. A jak to dělalo, jestli bylo soběstačný... Já nevím, jestli je to v dnešní době možný, aby nějaké divadlo fungovalo ekonomicky soběstačně, nebo kolik by musely pak stát ty lístky, možná, že je to o tom, že by stály těch 600Kč, nebo mnohem víc, a to už je potom problém, to už by tam ty lidi přestali chodit, to bylo neúměrný. Na druhou stranu mně připadá, že jestli ten umělec musí přicházet v pase zlomený k nějakému úředníkovi, kterej podle mě, politici, to jsou darebáci, kteří s námi točí, jak by se nám ani nemuselo líbit, neříkám, že úplně všichni, ale většinou, je to drtivá většina, proto říkám, že to je špatný...nedokážu to říct, ale mě by se líbilo, kdyby to divadlo dokázalo být soběstačný.

Tak to můžeme probrat určitě později, ještě se vrátím ke konkrétním inscenacím, vy jste zmiňoval, že Maestro a Markétku jste viděl třikrát, jsou nějaké další tituly, které navštívujete opakovaně?

Já jsem se vždycky snažil chodit do DHNP, ale teď ty poslední roky jsem se stal opravdu fandou, takže který představení jsem tam viděl víckrát...mám pocit, že kdysi dávno jsem tam viděl dvakrát až třikrát Šaška a královnu, což pro mě bylo úžasný představení, možná, že jsem viděl dvakrát Peca versus Čorba, nějaký takovýhle představení...teď z těch současných...No tak je to ten Maestro a Markétka, Rusalko ty bledá, nebo tak nějak se to jmenuje, to jsem taky viděl několikrát, toho Hordubala, to jsem viděl jednou a Trapná muka, to jsem viděl taky jednou, ale na to ještě chci jít, na obě představení ještě aspoň jednou, to jsem byl na premiéře, v rámci předplatného, ale chci se na to jít podívat s tím odstupem. Mě vždycky zajímá, kam se to představení posune, až se usadí, až herci mají ten text zažitý, navíc na to chci vzít manželku, která ráda čte Čapka, takže to jsou představení, na která půjdu. Některý představení mě třeba úplně unikla a nebyl jsem na nich... Jo, víte, na čem jsem ještě byl a co bych dal taky mezi takový kultovní představení? To byla Babička, s panem Pechou, to bylo něco úžasného, to jsem myslím taky viděl aspoň dvakrát, třikrát. No, ale nemůžu říct, že bych viděl všechny představení...Shakespyr jsem viděl taky dvakrát, byl jsem na něm loni zjara a pak těsně před prázdninami byla derniéra, tak jsem ještě honem utíkal a mrzelo mě, že je to derniéra, protože jsem si říkal, to by se mohlo hrát dál, i když to bylo relativně krátký představení, ale mělo v sobě nějaký

aspekt těch dávných představení, jak si myslím, že se hrávalo na Provázku v těch sedmdesátých letech, jo, to bylo takový to pojetí, všechno se tam odehrávalo s tou lodí...

A ještě z těch, řekněme, kultovních záležitostí by stáli za zmínku ti dostojevští, které dělal Vladimír Morávek, stihl jste některé?

O tom vím, přiznám se, že to mě trošku uniklo, já jsem viděl nějaké představení v televizi, ale do divadla jsem se nedostal. Ale je to teď pár týdnů, dcera si ke svým dvacetinám naložila jako dárek a šla se svým přítelem na Idiota a vrátila se a říkala, „tati, škoda, žes nešel, to bylo naprosto fantastický, Vyorálek, prostě úžasný...“, takže jestli to ještě budou hrát, tak si myslím, že se půjdu podívat. Já se přiznám, že jsem měl takovou vnitřní obavu, že to bude takový drsný a dekadentní, ale asi jsem se mýlil...

Dcera je fanynka pana Vyorálka?:-)

Já si myslím, že dcera je fanynka všech herců...

...a vy to nějak doma sledujete, nějaké plakáty, fotky provázovských herců?

Já si myslím, že to se ani nedá sehnat, kdyby se dal sehnat nějaký plakát, tak bychom si ho doma určitě pověsili, i když nevím, jestli by dcera měla doma pověšeného pana Vyorálka, i když to je takovej herec asi, který by mohl sloužit fanynkám, jako na nějakých těch...ale jako nevím, asi nejsou...nebo jsou někde dostupný takovýhle plakáty?

To asi ani ne, plakáty k představením by se určitě daly sehnat, ale třeba plakát pana Vyorálka, to asi ani ne... ☺

Já si myslím, že to snad k tomu divadlu ani nepatří, jo, že mít plakát na zdi patří možná ke Karlu Gottovi, z kterého si DHNP dělá srandu, v nějakých hrách si z něho utahuje a bylo by trošku divný dávat si na zeď fotky těch jejich herců...

Určitě také sledujete to putování herců, třeba Jiří Vyorálek je v HaDivadle, působí v Redutě, byl na Provázku...tak co si myslíte o tady tom putování mezi divadly?

Tak tady tohle je těžké posuzovat, protože samozřejmě já to chápu tak, že ten herec se potřebuje nějak uživit, takže to si myslím, že to jsou takový ty hlavní motivy, že hledá příležitosti, a když se nějaký dobrý nabídne, tak za nimi jde. Mně se osobně nelíbí, když se nějaký herec uchýlí k tomu, že vystupuje v televizní reklamě, tak to v mých očích okamžitě padá dolů. Nebo když se nechá najmout do nějakého seriálu, i když chápu, že to zase souvisí s tou obživou, proto já hluboce ctím herce, kteří jsou věrní DHNP, to je taková pocitová věc. Tím nechci zatratit někoho, kdo tam hostuje a hraje v jiných divadlech, to bych si netroufal. Těžko říct, jestli v tom nejsou i třeba nějaký umělecký rozpory, že třeba může být malinko jiný názor na divadlo, než třeba současný vedení, nebo tak...to jsou moje názory, já to tak nějak podvědomě cítím.

Mezi dalšími cykly tam byly tituly jako Lásky jedné plavovlásky, České moře a tyto...sledoval jste je?

Viděl jsem všechny představení, pak jsem viděl souborné představení všech těch tří, to bylo asi dvanáct hodin, a to byl teda úžasnej zážitek. Já jsem to sice nesledoval úplně od začátku, já jsem do toho naskočil, až když jsme si koupili to předplatný, tak jsme šli na ten třetí díl, to jsme viděli jako

první, pak jsem dodatečně šel na ty další... Lásky jedné plavovlásky, to jsem viděl v podstatě už když, nevím, jestli to byla derniéra nebo to nějak končilo, a to bylo taky úžasný představení, viděl jsem to dvakrát, jednou na tom souborném, jednou tak a kdybych to chytil dřív, tak bych na to šel možná taky víckrát. To se mně jako velice líbilo.

To třetí představení tady toho cyklu, Cirkus Havel, byla vlastně koláž z Havlových her, vy jste tu Havlovskou éru zažil, víte, co psal, proč to psal, tak co říkáte tady na tu Morávkovu koláž?

No, já si myslím, že to bylo velice zajímavý...no, těžko říct, upřímně, já si myslím, že to nepřekonalo právě ty Lásky jedné plavovlásky, v mých očích teda, ale jinak rozhodně to bylo velmi zajímavý. Těžko dokážu odhadnout, jestli se to líbilo lidem, kteří neznali ty hry, protože já jsem si to tam vždycky vybavil. Já jsem si hned nějak po roce 89, když tady vyšlo na desce, třeba Audience, s Landovským a Havlem, tak jsem si to koupil a mám to doma na desce, tak to znám velice dobře. A tam třeba zase exceloval pan Vyorálek, takže to se mně velice líbilo.

Myslíte, že to může fungovat i na současného diváka, řekněme vaši dvacetiletou dceru?

Jestli vás zajímá, můžete se sejít i s ní potom, řekne vám svoje názory, ale já si myslím, že jo. Třeba nedávno jsme měli doma takovou diskuzi a z té diskuze jsem pochopil, že dcera Havla velice ctí a říkala, že ty jeho hry, to je opravdu něco...a že je hrdá, že jsme měli takovýho prezidenta, myslím si, že se jí to líbilo. A když už jsme u těch souborných provedení, tak jsem ještě byli na souborném provedení sedmi her, které soutěžily o tu cenu Trepleva, a to bylo ještě asi o hodinu delší, to začínalo už v jedenáct hodin, to byl teda nářez, obzvlášť pro mě jako pro člověka, který musí držet bezlepkovou dietu, když tam nabízí všelijaký guláše a já je nemůžu, a tam jsem byl překvapenej, když říkala, že se jí nejvíc líbí hra To léto, která tu soutěž vyhrála, že ona z toho byla taková hodně nadšená...

...takže vy sledujete i tu současnou dramaturgii? Že nejdete jen po těch titulech, řekněme Dostojevskij, Bulgakov...(Pán: ne, ne, to vůbec), takže jste otevřený i tomu, co vám Provázek nabídne, i ty novinky...

...no rozhodně. To je nějaká značka, které důvěřuju, a i když tam bude autor nebo režisér, který mi nic neříká, tak tam nejdu za režisérem nebo za autorem, jo?

Můžu to ještě rozšířit na HaDivadlo? Co tam jste viděl v poslední době?

Ted' jsem tam nějakou dobu nebyl, naposledy tam hráli...se to jmenovalo U Hitlerů v kuchyni, to se mně tam docela líbilo, nebo na ten Komedioграф jsem tam párkrát byl. Víc si takhle z hlavy nevzpomínám, ale myslím si, že jsem tam ještě nějaký hry viděl. Dokonce mám pocit, že nějakí herci z HaDivadla hostovali v DHNP ve hře Blbá Veruna, myslím?

To jsem se ještě, chtěla zeptat, jestli vnímáte, že HaDivadlo, Husa na provázku a Divadlo U stolu fungují pod jednou organizací, která se jmenuje Centrum experimentálního divadla? Nebo je máte rozkouskované, že patří někam úplně jinam?

Já je asi vnímám jako samostatný divadla, i když tohle, co říkáte, jsem nějak tušil, že tam je nějaká ta spřízněnost, koneckonců režisér z Provázku odešel, přešel do HaDivadla, ale nehrálo to pro mě nějakou významnou roli.

Už se pomalu loučí, Míša pána nabádá, ať pokračuje ve sbírání programů, že se to může někdy v budoucnu hodit (teatrologům ☺), ten odpovídá, že při stěhování jich několik vyhodil, ale nikdy program z DHNP! Ale ptá se Míši, jakožto studentky divadelní vědy:

Já jsem tak jako přemýšlel, co bych vám tak řekl a napadlo mě, že se zeptám vás, co vy si o tom myslíte. Já si totiž myslím, že pro český národ má divadlo takový specifický význam a skoro si myslím, že v rámci Evropy žádná jiná taková země není. A to se právě spíš chci zeptat vás, jestli tak to je někde jinde. Ale když si vezmu, jakou úlohu vlastně hrála stavba Národního divadla v době obrození, nebo když to vezmu na současné dějiny, v roce 89, popravdě řečeno, divadla v té tzv. sametové revoluci sehrála významnou, možná řekněme i hlavní roli, koneckonců prezidentem se potom stal dramatik, což právě nevím, jestli v jiných zemích v Evropě má takový obrovský význam divadlo. Nebo si vezměte to Osvobozené divadlo, jaký mělo úžasný vliv, a tak nějak si myslím, že je to zajímavý, že tady v tomto státě, v Čechách a na Moravě má divadlo větší význam, než v jiných zemích.